

מידע לנבדק בוועדה רפואית לנכות כללית

בחוברת זו נסביר את תפקידי הוועדה הרפואית, מי חבר בה, וכיצד היא קובעת את הנכות הרפואית. דברי ההסבר הם כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא של החוק.
כל האמור בלשון זכר מכוון גם לנשים.

תוכן העניינים:

1. כללי 3
2. מהי ועדה רפואית 3
3. כיצד מתנהלת הוועדה הרפואית 4
4. קביעת הזכאות לקצבת נכות קביעת אחוז הנכות הרפואית 7
- קביעת דרגת אי-הכושר 8
5. ערר על החלטת ועדה רפואית 10
6. מידע נוסף שחשוב לדעת 11

מידע לנבדק בוועדה רפואית לנכות כללית

1 כללי

קצבת נכות משולמת למי שעקב מחלה או בעיה רפואית איננו יכול לעבוד. בשלב הראשון בודקים את הנכות הרפואית שלך (אחוז נכות רפואית). אם הנכות הרפואית היא בגובה שנקבע בחוק, בודקים בשלב השני האם בגלל הנכות הרפואית אינך יכול לעבוד בכלל או באופן חלקי, וקובעים לך דרגת אי-כושר. בדרך כלל מי שמגיש תביעה לקצבת נכות, מוזמן להיבדק ע"י ועדה רפואית.

2 מהי ועדה רפואית?

ועדה רפואית מורכבת מרופא אחד המתמחה בתחום רפואי מסוים. אם התלוננת על מספר מחלות או מספר ליקויים רפואיים ייתכן כי תיבדק על ידי מספר רופאים מומחים. את חוות הדעת של הרופאים המומחים שבדקו אותך מעבירים ל"רופא מוסמך" הקובע את אחוז הנכות הרפואית שלך מכל המחלות ביחד.

תפקיד הוועדה

תפקיד הרופא בוועדה הרפואית לקבוע מהן המחלות או הליקויים הרפואיים שאתה סובל מהם, ולתרגם אותם בהתאם לרמת החומרה שלהם לאחוזי נכות רפואית.

הרופא קובע את אחוזי הנכות הרפואית המתאימים לליקויים הרפואיים שלך לפי ספר המבחנים שבתקנות הביטוח הלאומי. הספר מכיל 10 פרקים לפי מערכות הגוף השונות (ראה בהמשך).

חברי הוועדה

בכל ועדה תיבדק על ידי רופא אחד. אם יש מקום לבדיקה נוספת ע"י רופא במומחיות אחרת תוזמן לשתי ועדות או יותר.
לדוגמה: אם אתה סובל ממחלת לב ומבעיה אורטופדית, ייתכן שתוזמן לשתי ועדות. בוועדה אחת תיבדק ע"י רופא פנימי ובשנייה ע"י רופא אורטופד.
בוועדה יושב גם מזכיר ישיבה שתפקידו לרשום את דו"ח הוועדה, ולדאוג לשמירה על זכויותיך.

3 כיצד מתנהלת הוועדה הרפואית

עיון הרופא במסמכים שבתיק - לפני שתוזמן להיכנס לחדר הוועדה, הרופא המומחה יעיין במסמכים הרפואיים שנמצאים בתיק שלך.

הצגת חברי הוועדה - המזכיר יזמין אותך להיכנס לחדר הוועדה. תתבקש להציג תעודה עם תמונה (ללא תעודה עם תמונה לא תוכל להיבדק בוועדה). הרופא יוצג בפניך בשמו ובתחום מומחיותו, וכן יוצג בפניך גם המזכיר. הרופא והמזכיר עונדים תג זיהוי.

לידיעתך,

אם אתה מכיר את הרופא בוועדה באופן אישי או כרופא מטפל, רופא זה לא יכול להשתתף בוועדה שתבדוק אותך. במקרה כזה, עליך להודיע על כך לוועדה, ותוזמן לוועדה אחרת.

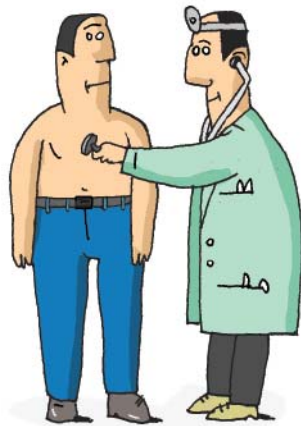

הגדרת הבעיות הרפואיות

לפני הבדיקה תתבקש לפרט את המחלות שמהן אתה סובל. כאן עליך לפרט את כל התלונות שלך. אם יש לך קושי לתפקד בעבודה או שאתה זקוק לעזרה של אדם אחר בביצוע פעולות היום יום: רחצה, הלבשה, ניידות בתוך הבית, אכילה, שמירה על היגיינה אישית, אנא ספר עליהם לרופא. השתדל שלא להאריך מדי בפרטים. אם משהו לא ברור לרופא, הוא ישאל אותך. כדאי שתציין את התלונות שלך נכון להיום, ולא מחלות מהעבר. באפשרותך להכין מראש מסמך שבו מפורטות התלונות הרפואיות שלך, והקשיים שלך לתפקד, ולהגישו בוועדה לרופא או למזכיר. הרופא יקרא את מה שכתבת והמסמך יצורף לדו"ח הוועדה.

אם יש לך מסמכים רפואיים נוספים שלא מצויים בתיק, הגש אותם לרופא.

אתה רשאי להביא לוועדה מלווה (המלווה יכול להיות עורך דין, מתרגם, קרוב משפחה חבר וכו'). אם קשה לך לפרט את התלונות, המלווה יכול לעשות זאת במקומך.

הסכמה להיבדק ע"י הוועדה

התלונות שלך ירשמו בדוח הוועדה ותתבקש לחתום שאתה מאשר שאלה תלונותיך, וכן לחתום על הסכמה להיבדק ע"י הרופא.

בדיקה גופנית

הרופא יחליט בהתאם לסוג המחלה שלך או הליקוי הרפואי שלך, אם יש צורך לבדוק אותך. הבדיקה מתבצעת תוך התייחסות לתלונות שציינת ולסוג המחלה שלך.

מלווה נוכח בבדיקה מותר לך לבקש מהוועדה להכניס מלווה מטעמך להיות נוכח בעת הבדיקה הגופנית.

שים לב,

הבדיקה מיועדת לקביעת אחוז נכות ולא לצורך טיפול רפואי, ולפיכך היא אינה דומה לבדיקות שמבצע רופא משפחה או רופא מטפל אחר. בנוסף, **לרופא אין סמכות לדון בטיפול רפואי שאתה נזקק לו**, ולכן אין טעם לבקש מהרופא בקשות הקשורות לטיפול רפואי.

סיכום דיון וקביעת אחוז נכות רפואית

לאחר שתעזוב את חדר הוועדה, הרופא יקריא למזכיר את הממצאים הרפואיים שמצא, וייקבע את החלטתו בהתאם למסמכים הרפואיים שבתיק, התלונות שלך ותוצאות הבדיקה שערך.

הרופא קובע את אחוז הנכות לפי רשימת הליקויים שבספר המבחנים. כמו כן ייקבע את תאריך תחילת אחוז הנכות הרפואית, והאם אחוז הנכות הרפואית לתקופה זמנית או קבועה (לצמיתות).

הפנייה לבדיקות נוספות

אם לדעת הוועדה עליך לעבור בדיקות רפואיות או להמציא מסמכים רפואיים נוספים, היא לא תקבע לך אחוז נכות רפואית, ותמתין לחומר נוסף. במקרה כזה יישלח אליך מכתב בו יפורט מה ביקשה הוועדה.

אם מדובר במסמכים רפואיים נוספים, תתבקש להמציא אותם, ואם בבדיקות רפואיות, תתבקש לבצע את הבדיקות בקופת החולים בה אתה חבר.

עם קבלת החומר המבוקש תקבע לך הוועדה את אחוז הנכות הרפואית, ואתה לא תצטרך להופיע לוועדה פעם נוספת.

4 קביעת הזכאות לקצבת נכות

זכאותך לקצבת נכות נקבעת על-פי אחוזי הנכות הרפואית שנקבעו לך ודרגת אי-הכושר.

שלב א' - קביעת אחוז הנכות הרפואית

הוועדה הרפואית קובעת את אחוזי הנכות לפי רשימת המבחנים הרפואיים לדרגות הנכות שבתקנות הביטוח הלאומי. ברשימה מופיע אחוז נכות מוגדר לכל ליקוי רפואי.

לדוגמה: מי שרגלו נקטעה בפרק הירך יקבע לו הרופא נכות רפואית בשיעור 80%, לפי סעיף 47 (6) (א) שברשימת המבחנים.

רשימת המבחנים מופיעה באתר הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il ב"מדור חוקים ותקנות", בספר המבחנים.

- **קביעת אחוז נכות לשני ליקויים רפואיים או יותר**
אם לנבדק כמה מחלות והרופא קבע אחוזים לכל מחלה בנפרד, אחוז הנכות הכולל נקבע לפי חישוב משוקלל של אחוזי הנכות הרפואיים (ולא חיבור של הסכומים שלהם).

לדוגמה: אם הרופא קבע נכות רפואית לשתי מחלות כדלקמן:
למחלה הראשונה בגב 20% למחלה השנייה ברגל 10%, החישוב ייערך כך:
20% למחלה בגב (20% נכות בגב מחושבים מתוך 100%)

+
8% למחלה ברגל (10% נכות ברגל מחושבים מתוך 80% - אלה האחוזים שנשארו לאחר הפחתת 20% הנכות בגב מתוך ה-100% האפשריים).

סה"כ 28%

- **ליקויים רפואיים שאינם נלקחים בחשבון בקביעת אחוז הנכות ("ליקויים מנופים")**
ברשימת המבחנים קיימים ליקויים רפואיים שבתקנות נקבע שאינם משפיעים על הכושר לעבוד ולהשתכר. כלומר, הרופא קבע שהליקויים קיימים אולם הם לא יילקחו בחשבון בקביעת אחוז הנכות הכללית.
לדוגמה: מי שעבר כריתת שתי צלעות מצד אחד, והרופא קבע לו על-פי סעיף ליקוי 38 (1) (ב) (4) נכות רפואית בשיעור 10%, אחוז זה לא יילקח בחשבון בקביעת אחוז הנכות הכללית ("ליקוי מנופה").

אם נקבעו לך אחוזי נכות רפואית, בגובה שנקבע בחוק, תעבור לשלב ב' לקביעת דרגת אי-כושר:

- 60%
- או
- 40% מליקוי אחד או אם יש לך כמה ליקויים ועל ליקוי מסוים נקבעה לך נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות,
- או
- 50% לעקרת בית

שלב ב' - קביעת דרגת אי-כושר

בקביעת דרגת אי-הכושר בודקים רופא, פקיד שיקום ופקיד תביעות באיזו מידה הנכות הרפואית שנקבעה לך משפיעה על כושרך לעבוד ולהשתכר, על יכולתך לשוב לעבודה, או לעבוד בעבודה אחרת (לפי השכלתך, כושרך הגופני ומצב בריאותך).

קביעת דרגת אי-כושר לנשים

לגבי נשים קיימים שני מסלולי בדיקה לקביעת דרגת אי-כושר. מסלול "משתכרת", ומסלול "עקרת בית". נדגיש כי בוועדה הרפואית בה קובע הרופא את אחוז הנכות הרפואית, אין כל הבדל בין אישה שנבדקת במסלול משתכרת או עקרת בית.

בקביעת דרגת אי-הכושר לעקרת בית בודקים באיזו מידה ליקוייה של עקרת הבית משפיעים על כושרה לתפקד במשק בית רגיל. כושר התפקוד של עקרת הבית נבדק במכונים מיוחדים להערכה תפקודית.

מידע לנבדק בוועדה רפואית לנכות כללית

קיימות חמש דרגות אי כושר: 60%, 65%, 74%, 75%, 100%.
אם לפי חוות הדעת של הרופא אתה מסוגל לחזור לעבודה מלאה או לעבודה חלקית, תוזמן לפגישה אצל עובדת שיקום, כדי שתיתן את חוות דעתך.

בהתאם לגובה הדרגה שתיקבע לך תשולם לך קצבת הנכות. דרגת אי כושר בשיעור 75% מזכה בקצבה בשיעור 100%.

לידיעתך,

הודעה על ההחלטה בתביעה לקצבת נכות שהגשת, בצירוף דוח הוועדה הרפואית, יישלחו אליך בדואר. אנא שמור על העתק הדוח, בקשה לעותק נוסף כרוכה בתשלום.

דחיית התביעה

- תביעתך לקצבת נכות עשויה להידחות במקרים הבאים:
- אם רופא הוועדה קבע לך אחוז נכות רפואית נמוך ממה שנקבע בחוק (פירוט בעמ' 8).
 - על-פי חוות הדעת של הרופא ופקידת השיקום נקבע שלא איבדת את כושרך להשתכר, כלומר נקבע שאתה יכול לעבוד למרות ליקוייך הרפואיים.

לדוגמה: אדם המרותק לכיסא גלגלים, עבר הכשרה במחשבים ועובד במשרה מלאה כאיש מחשבים, לא יהיה זכאי לקצבת נכות.

5 ערר על החלטת ועדה רפואית

ערר על אחוז הנכות הרפואית

אתה רשאי לערור על החלטת הוועדה הרפואית: על אחוז הנכות הרפואית שנקבע לך, על תאריך תחילת הנכות ועל החלטת הוועדה שקבעה לך נכות זמנית. הערר ישמע בפני ועדה רפואית לעררים שמורכבת מ- 2 או 3 רופאים. את הערר יש לשלוח לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 30 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד בדבר אחוז הנכות הרפואית.

ערר על דרגת אי הכושר

אתה רשאי לערור על דרגת אי הכושר שנקבעה לך או על ההחלטה שלא איבדת את הכושר להשתכר. הערר ישמע בפני ועדת נכות (עררים) שמורכבת מ- 2 או 3 מומחים במקצועות התעסוקה, השיקום והרפואה. את הערר יש לשלוח לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 30 יום מתאריך קבלת ההודעה הכתובה של המוסד בדבר דרגת אי הכושר.

ועדות לעררים מתקיימות רק בחלק מהסניפים ולכן אפשר שתזמן לוועדה בעיר אחרת. כמון כן החלטת ועדה לעררים היא סופית, ואפשר לערער עליה בשאלות חוק בלבד, לפני בית הדין האזורי לעבודה.

6 מידע נוסף שחשוב לדעת

- חשוב להקפיד להגיע בזמן שנקבע ושצוין בהזמנה, עם זאת שעת הוועדה היא משוערת וייתכן שתצטרך להמתין זמן מה לתורך.
- אם אינך יכול להופיע לוועדה במועד שנקבע בהזמנה, יש להודיע למזכיר הוועדות הרפואיות מוקדם ככל האפשר. אי הופעה לוועדה ביום שנקבע לך יעכב את הטיפול בתביעתך.
- חשוב להביא תעודת זהות או תעודה מזהה אחרת עם תמונה. ללא תעודה עם תמונה לא תוכל להיכנס לוועדה.
- הגעת ראשון ולא נכנסת ראשון? אל תכעס, הכניסה לחדר הוועדה אינה תמיד לפי סדר ההגעה. הוועדה רשאית להכניס מוזמן אחר לפניך בהתחשב בסיבות רפואיות או אחרות שאינן תמיד גלויות לעין.
- כאשר מוזמן סיים את הבדיקה בוועדה, הרופא צריך לסכם את הוועדה. כמו כן הרופא צריך גם לעיין בתיק שלך לפני שתכנס לחדר. המתן בבקשה עד שיקרא לך מזכיר הוועדה להיכנס.
- זמן הבדיקה בוועדה אינו אחיד, הוא תלוי במידה רבה בסוג המחלה או הליקוי הרפואי שלך ובמורכבות הבדיקה הנדרשת.
- זכור להביא עמך את כל המסמכים הרפואיים שברצונך לתת לרופא בוועדה. עם זאת מסמכים שכבר העברת לנו, אין צורך להביא פעם נוספת, הם נמצאים בתיק.
- הכן צילום מהמסמכים שברצונך להשאיר בידי הוועדה הרפואית.
- אם לא ציינת פרטי חשבון בנק בטופס התביעה לנכות, או שלא המצאת המחאה מבוטלת כנדרש, לצורך אימות החשבון, נא הבא הנדרש למזכיר הישיבה כדי שהמוסד יוכל לשלם לך את המגיע.
- אם הנך זקוק למתרגם או למלווה, שסייע לך להתלבש - נא הבא עמך מלווה מתאים.

המוסד לביטוח לאומי עושה כל שניתן כדי לסיים את הטיפול בהקדם וכדי לשלם לך את הקצבה.
עם זאת קורה שיש עיכובים. אנו מתנצלים מראש על כך.

אנו מאחלים לך בריאות והחלמה מהירה
המוסד לביטוח לאומי - אתך לאורך כל הדרך